

F12.5

[19. 11. 01

Tilastokeskus

SUOMALAISET --- TYÖSSÄ

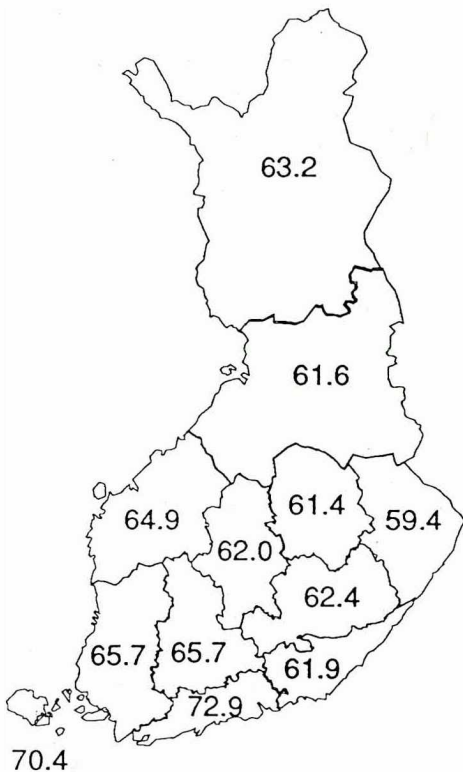
Hakemisto:

- ammatit 8, 9, 10
ammattiasema 10
ammattiliitot 23, 24
ammattitaudit 35, 36
eläkeikä 29, 46, 47
ennuste 45, 47
hoitotyö 16, 17
järjestäytyminen 23
kansainvälisiä vertailuja 5, 25, 30, 44
kasvatustyö 20, 21
kotityö 41
koulutus 11, 12
lasten päivähoito 38
liikeala 21, 22
palkansaajat 6
palkat 14, 15, 17, 18, 21, 22, 24
perhe ja työ 37
sairaspoissaolot 34
tehdastyö 13, 14, 15
tietotyö 17, 18, 19
toimialat 8, 9, 48
työaika 26, 27, 28
työelämän laatu 31, 32, 33
työllisyys 1, 6, 7, 8
työmatkat 28
työpaikkakoulutus 29
työtaistelut 24, 25, 47
työtaturmat 34, 35
työterveysmenot 36
työttömyys 42, 43, 44, 49
työttömyysturva 44
työvoimakustannukset 30
työvoimaosuus 4, 5, 47
työvoimapolitiikka 43
vapaa-aika 39, 40, 41
väestön pääryhmät 2, 3
yrittäjät 6, 7, 9, 10

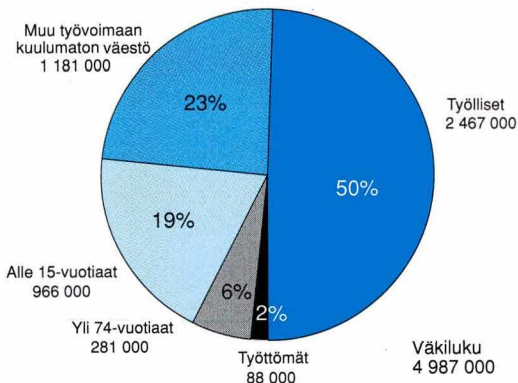
Tietojen lähteenä Tilastokeskus ellei toisin mainita.

Työllisten osuus prosentteina väestöstä 1990

Väestön pääryhmät 1990

Noin puolet suomalaisista käy työssä. Kokoaikaisesti koko vuoden työssä käy noin joka kolmas suomalainen.

Työssäkäyvistä käytetään tilastoissa nimitystä työlliset. Sillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka tietynä ajankohtana ovat työssä tai joilla on työpaikka, mutta josta he ovat tilapäisesti poissa loman, sairauden tms. syyn takia. Kokoaikatyö on yli 30 tuntia viikossa.

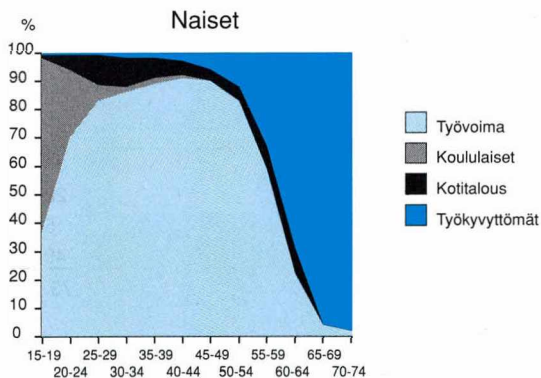
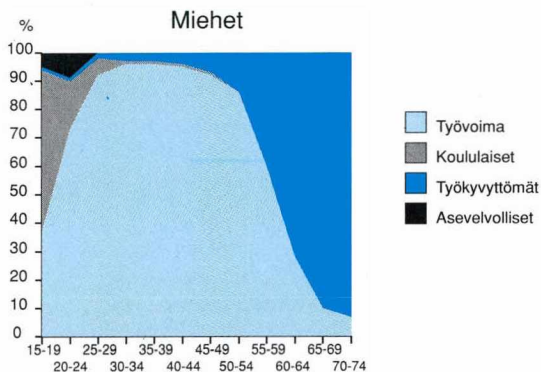
Työvoima 1990

	tuhansia		
	Yhteensä	Miehet	Naiset
15-74 -vuotias väestö	3737	1839	1898
Työvoima	2555	1343	1213
Työlliset	2467	1289	1179
Työttömät	88	54	34
Työvoimaan kuulumattomat	1181	496	686
Työvoimaosuus (% väestöstä)	68,4	73,0	63,9
Työttömyysaste (% työvoimasta)	3,4	4,0	2,8

Ketkä käyvät työssä

Työhön osallistuminen vaihtelee iän mukaan. Myös sukupuoli vaikuttaa jonkin verran niin, että naiset osallistuvat työhön hieman harvemmin kuin miehet

Työhön osallistumattomuuden syitä ovat opiskelu, työkyvyttömyys, eläke, kodinhoito tai asevelvollisuus.

Työvoima prosentteina väestöstä

Ikä	Työvoima	Kokopäivätyössä
Miehet	%	%
15-24	56,6	46,5
25-34	93,8	88,6
35-44	95,1	90,5
45-54	89,1	83,7
55-64	44,2	38,6
65-74	8,9	4,8
Naiset	%	%
15-24	54,5	41,7
25-34	83,9	75,1
35-44	89,8	80,9
45-54	86,2	77,5
55-64	40,2	31,4
65-74	3,3	1,7

Työvoima = työlliset + työttömät

Neljä viidestä pienen lapsen äidistä on työssä

Vuosi	Ei ole alle 18-v. lapsia	On alle 18-v. lapsia	On alle 7-v. lapsia
1978	70	78	73
1979	68	81	77
1980	71	81	75
1981	73	82	77
1982	74	83	78
1983	75	84	76
1984	74	84	77
1985	75	85	78
1986	75	86	80
1987	70	84	79
1989	72	85	78

Työvoimaosuus eri maissa

Maa	Miehet	Osa-aikatyössä ^{*)}
Tanska	90,3	8,7
Norja	87,2	7,9
Iso-Britannia	87,2	4,6
Japani	87,1	7,3
USA	85,5	10,2
Kanada	85,4	7,6
Ruotsi	84,4	6,7
Saksa	82,6	2,1
Suomi	80,8	4,7
Italia	78,8	2,8

Maa	Naiset	Osa-aikatyössä ^{*)}
Ruotsi	80,1	45,1
Tanska	78,3	41,9
Suomi	73,0	10,4
Norja	72,8	43,0
USA	66,9	26,1
Kanada	66,6	25,3
Iso-Britannia	63,5	45,0
Japani	58,4	30,5
Saksa	54,4	29,8
Italia	43,9	9,5

^{*)}Prosentteina työssäkäyvistä miehistä/naisista

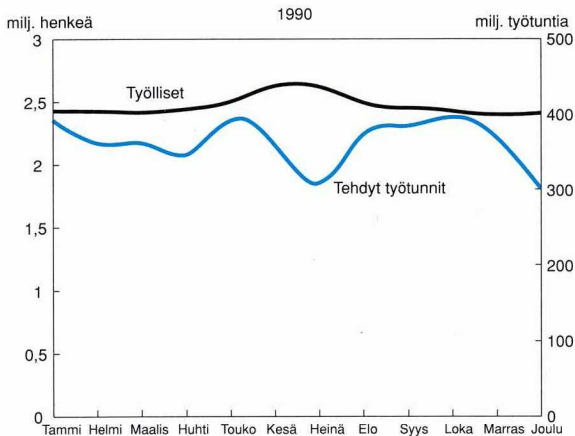
Lähde: OECD

Työvoima prosentteina työkäisistä = työvoimaosuus

Suomalaisten naisten työssäkäynti on OECD-maiden huipulla heti Ruotsin ja Tanskan jälkeen. Jos otetaan huomioon vain kokopäivätyö, ovat suomalaiset naiset OECD-maiden kärkipäässä.

Työssäkäynti vaihtelee vuodenajan mukaan

Kesällä työllisiä on eniten, sillä lomalla olevat lasketaan mukaan kuten kesätyössä olevatkin. Työpanos (=tehdyt työtunnit) on kuitenkin alimmillaan.

Palkansaajat ja yrittäjät

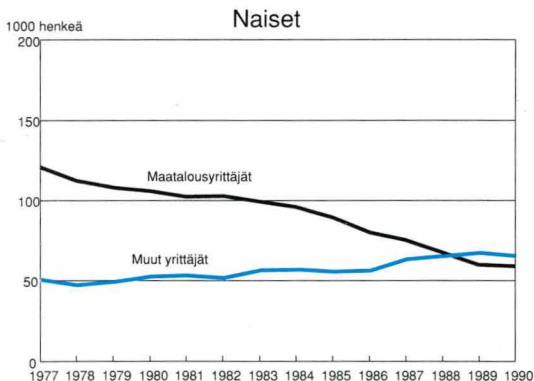
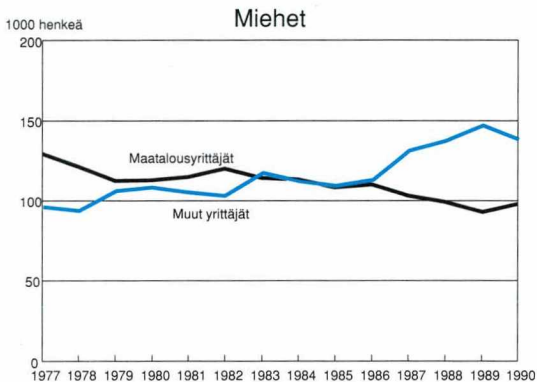
Vuosi	Palkansaajia (1000 henkeä)	Yrittäjiä ja yrittäjä perheinjäs.
1960	1340	757
1970	1626	500
1980	1930	379
1985	2077	360
1990	2108	359

Millä aloilla työssä käydään

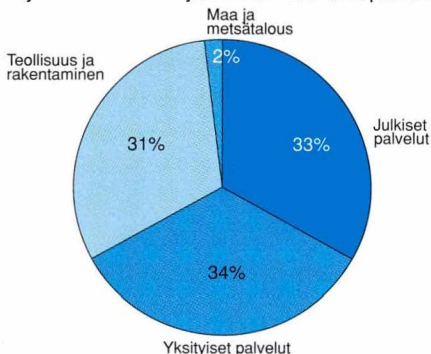
Työssäkäyvät jaetaan yrittäjiin ja palkansaajiin. Yrittäjien kanssa samaan ryhmään luetaan myös itsenäiset ammatinharjoittajat ja yrittäjien perheenjäsenet, jotka tekevät työtä yrityksessä. Palkansaajat ovat toisen palveluksessa.

Suurin osa yrittäjistä on maataloudessa, mutta viime vuosina muiden yrittäjien määrä on kasvanut suuremmaksi.

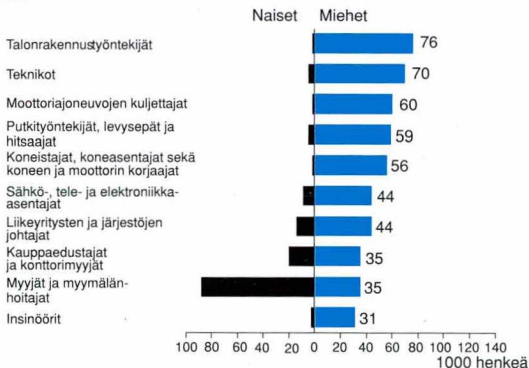
Kolmesta palkansaajasta kaksi on palvelutoimialoilla

Yksityiset palvelut työllistävät joka kolmannen, julkiset palvelut lähes yhtä monen. Yksityisiin palveluihin luetaan kaupan, kuljetuksen ja tietoliikenteen ja elinkeinoelämää palvelevat toimialat.

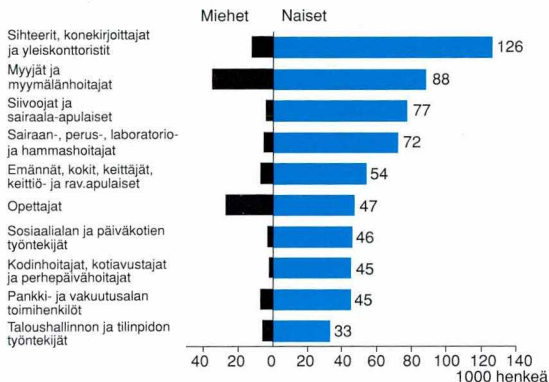
Miesten yleisimmät ammatit 1990

Rakennusala, tekniset alat sekä autonkuljettajat ovat suurimpia palkansaajamiesten ammatteja. Ne ovat myös hyvin miesvaltaisia.

Naisten yleisimmät ammatit 1990

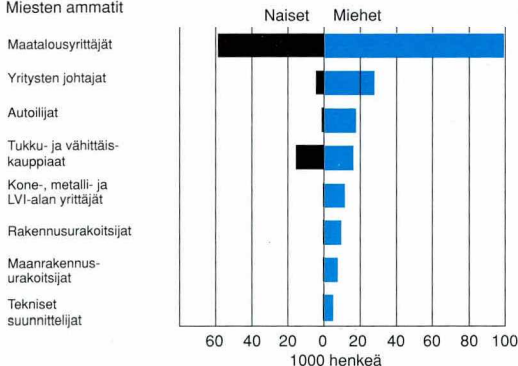
Palkansaajanaisten suurimpia ammatteja ovat toimistotyö, myyntityö ja siivoustyö. Niissä toimii vain harvoin miehiä.

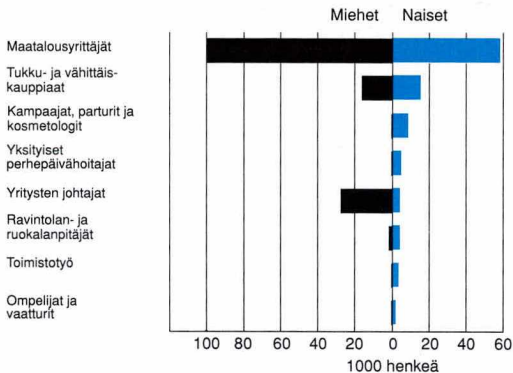
Yrittäjien ammatit 1989

Suurin ammatti sekä miehillä että naisilla on maataloustyö. Muiden yrittäjien ammatit riippuvat sukupuolesta. Miesyrittäjien ammatit ovat erilaisia kuin naisten.

Miesten ammatit

Naisten ammatit

Toimihenkilöiden osuus kasvaa

Ylempien toimihenkilöiden osuus on vuodesta 1960 yli kaksinker- taistunut. Työntekijöiden osuus on vähentynyt kolmanneksella.

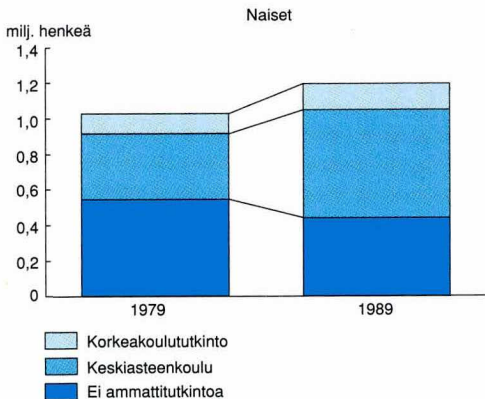
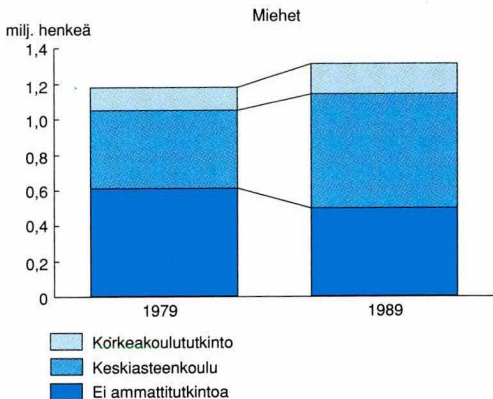
Palkansaajien sosioekonominen asema

Miehet (%)	1960	1970	1984	1987	1990
Ylemmät toimi- henkilöt	9	10	17	20	21
Alemmat toimi- henkilöt	16	20	21	21	22
Työntekijät	75	70	62	59	57

Naiset (%)	1960	1970	1984	1987	1990
Ylemmät toimi- henkilöt	6	6	12	13	15
Alemmat toimi- henkilöt	43	49	54	56	55
Työntekijät	51	45	34	31	30

Koulutuksessa ei miesten ja naisten välillä eroja

Kun koulutusta verrataan suoritetun tason mukaan ei sukupuolten välillä ole suuria eroja.

Työlliset koulutusalan ja sukupuolen mukaan

Miesten ja naisten suosimat koulutusalat ovat kuitenkin erilaisia.

Koulutusala

Miehet

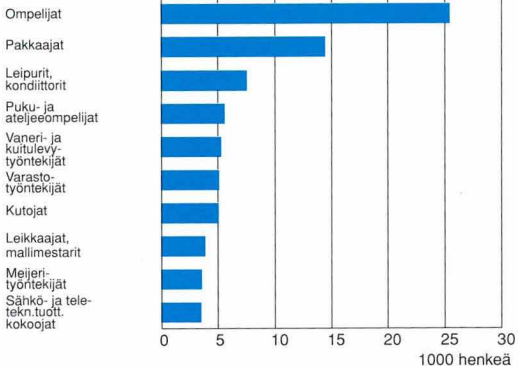
Tekn. ja luonnontiet. koulutus	448 500
Kauppa- ja tstoalan, laki, yht.kuntatiet. koulutus	105 900
Maa- ja metsätalouskoulutus	69 700
Ammatill. eriytymätön koulutus (ylioppilas yms.)	52 800
Poliisin, upseerin, palomiehen koulutus	38 200
Hoitoalojen koulutus	18 600
Opettajakoulutus	17 500
Human. ja esteett. koulutus	16 400
Liikenteen, tietoliik. koulutus	14 300
Työllisiä miehiä yhteensä	1 246 200

Naiset

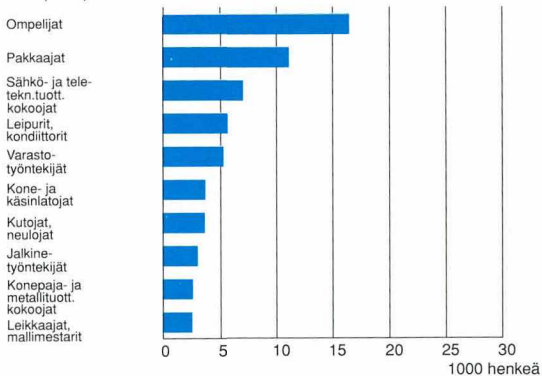
Kauppa- ja tstoalan, laki, yht.kuntatiet. koulutus	202 200
Hoitoalojen koulutus	145 200
Koti- ja laitostalouden koulutus	138 300
Tekn. ja luonnontiet. koulutus	90 800
Ammatill. eritytymätön koulutus (ylioppilas yms.)	69 700
Opettajakoulutus	36 200
Human. ja esteett. koulutus	28 500
Maa- ja metsätalouskoulutus	19 800
Liikenteen, tietoliik. koulutus	500
Työllisiä naisia yhteensä	1 149 900

Naiset tehdastyössä ennen ja nyt

ENNEN (1970):

NYT (1989):

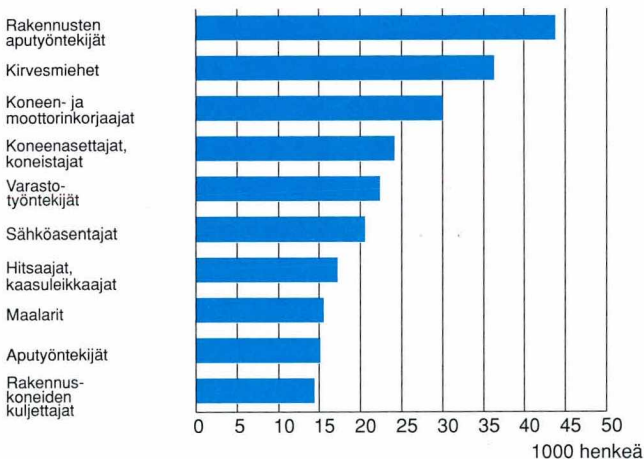
Naisten palkkoja teollisuudessa

	Palkkoja ^{*)} (1990) mk tunnissa
Tekstiiliteollisuus	33,74
Vaatetusteollisuus	32,49
Nahkateollisuus	33,57
Kenkäteollisuus	31,87
Graafinen teollisuus	45,92
Metalliteollisuus	41,19
Talonrakennustyöt	39,86
Sähköasennustyöt	44,66

*) Työntekijöiden keskituntiansiot

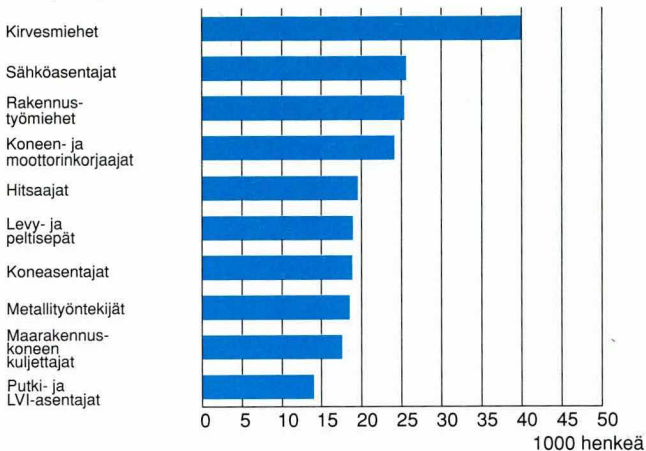
Miehet tehdastyössä ennen ja nyt

ENNEN (1970):

NYT (1989):

Miesten palkkoja teollisuudessa

Palkkoja^{*)} (1990)
mk tunnissa

Tekstiiliteollisuus	44,33
Vaatetusteollisuus	36,94
Nahkateollisuus	40,87
Kenkäteollisuus	34,74
Graafinen teollisuus	54,92
Metalliteollisuus	51,72
Talonrakennustyöt	58,24
Sähköasennustyöt	63,69

*) Työntekijöiden keskituntiansiot

Suomalaiset hoitotyössä

ENNEN (1970):

Kotiapulaiset ja lastenhoitajat
kodeissa

Apuhoitajat

Sairaanhoitajat

Sosiaalityöntekijät

Laitoslastenhoitajat

Kodinhoitajat ja kotiavustajat

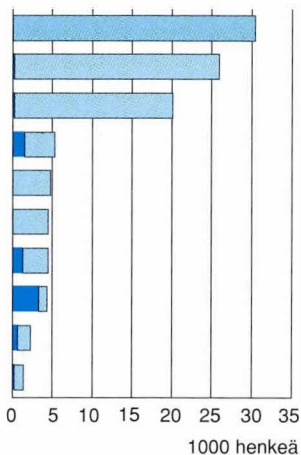
Mielisairaanhoitajat

Lääkärit

Hammaslääkärit

Lääkintävoimistelijat ja
toimintaterapeutit

■ Miehet ■ Naiset

NYT (1989):

Perhepäivähoitajat

Apuhoitajat ja perushoitajat

Hoitajat, ohjaajat ym.
sosiaalialan laitoksissa

Sairaala-apulaiset

Sairaanhoitajat

Lääkärit

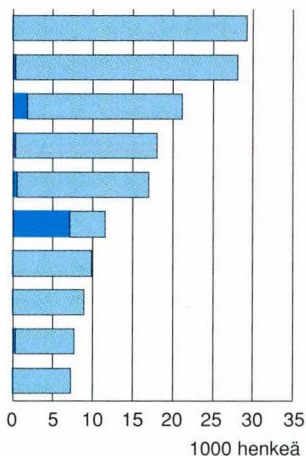
Lastenhoitajat päiväkodeissa

Kotiavustajat

Erikoissairaanhoitajat

Kodinhoitajat

■ Miehet ■ Naiset

Hoitoalan palkkoja

Palkkoja (1990)^{*)}
mk kuukaudessa
Kunta

	Naiset	Miehet
Ylilääkärit	19 963	21 351
Lääkärit ja erikois- lääkärit	15 026	16 937
Osastonhoitajat	10 116	10 099
Sairaanhoitajat	8 691	8 556
Perushoitajat	7 906	7 870
Sosiaalityöntekijät	9 366	10 794
Kodinhoitajat, kotiavustajat	6 416	5 711

*)Keskiansiot ammatin mukaan.

Suomalaiset tietotyössä

ENNEN (1970):

Sanomalehden toimittajat,
kustannus- ja mainostoimittajat

Kirjaston- ja arkistonhoitajat,
museovirkailijat

Henkilökunta- ja suhdetoiminta-
miehet

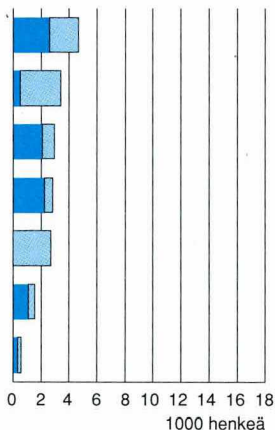
Systeemisuunnittelijat ja
ohjelmoijat

Reikäkortin- ja reikäkauhanlävis-
täjät, magneettinauhankirjoittajat

Tietojenkäsittelykoneiden
operaattorit

Radio-, TV- ja elokuvatuottajat
ja ohjelmatoimittajat

■ Miehet ■ Naiset

NYT (1989):

Atk-suunnittelijat

Lehden toimittajat

Tietokoneoperaattorit

Muut kirjastotyöntekijät

Atk-päälliköt

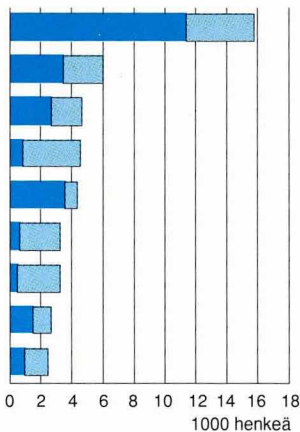
Kirjastonhoitajat

Atk-kirjoittajat

Ohjelmoijat

Tiedottajat

Miehet Naiset

Tietotyön palkkoja

KAUPPA 1989 (mk/kk):

Atk-johtotyö

Naiset

13 369

Miehet

13 632

Atk-suunnittelijat

10 597

11 078

Ohjelmoijat

8 889

9 303

Operaattorit

7 480

8 366

Atk-kirjoittajat

6 532

7 778

Tiedottajat ja toimittajat

9 682

12 133

KUNTA 1990 (mk/kk):

Kirjastonhoitajat

6 930

7 114

Muut kirjastotyöntekijät

6 256

6 264

Informaatioammatit

Molemmat sukupuolet	1980	1985	1989
I Informaation tuottajat		1000 henkeä	
1. Tieteenharjoittajat	37	47	54
2. Asiantuntijapalveluiden tuottajat	97	132	167
3. Markkinainformaation tuottajat	90	103	128
II Informaation jakajat			
1. Opettajat	77	88	105
2. Kirjasto-, arkisto- ja museotyöntekijät	7	9	11
3. Viestintä- ja kulttuuri-työntekijät	13	17	19
4. Uskonnollisen työn tekijät	25	27	4
III Informaation käyttäjät			
1. Hallinto- ja valvontatyötä tekevät	109	132	166
IV Informaation käsittelijät			
1. Informaation kerääjät, tiedostonhoitajat	46	50	38
2. Sihteeri- yms. toimistotyö	96	112	106
3. Kirjanpito- ja kassanhoitotyö	45	40	65
4. Muu informaation käsittelytyö	28	28	36
V Tietoteknisten koneiden käyttäjät ja korjaajat			
1. Tietoteknisten koneiden käyttäjät	56	51	50
2. Graafisen alan työntekijät	19	21	17
3. Posti- ja televälitystyöntekijät	10	11	12
4. Tietoteknisten koneiden asentajat ja korjaajat	24	25	30
Yhteensä	780	893	1007

Informaatioammatit on luokiteltu OECD:n käyttämän jaon mukaan, kts. Paakkolanvaara, E., Tilastokeskuksen tutkimuksia nro 145, 1988.

Suomalaiset kasvatustyössä

ENNEN (1970):

Luokanopettajat

Aineenopettajat

Ammattiaineiden, ammatin-
ja työnohjat

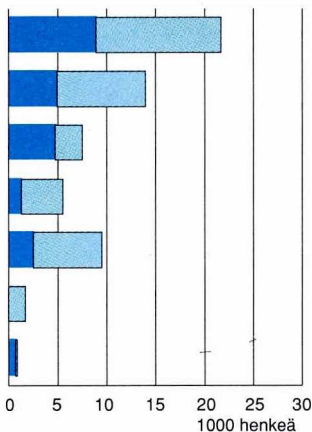
Harjoitusaineiden opettajat

Yliopistojen ja korkea-
koulujen opettajat

Lastentarhanopettajat

Koulutuspäälliköt ym.

 Miehet Naiset

NYT (1989):

Luokanopettajat

Peruskoulun ja lukion
aineenopettajat

Ammatillisten oppilaitosten
aineenopettajat

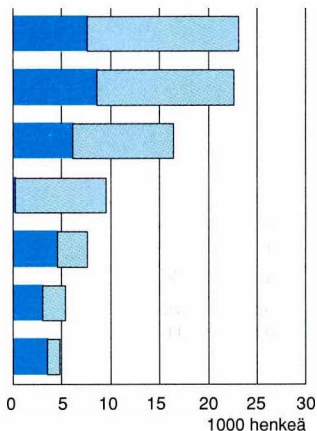
Lastentarhanopettajat

Yliopistojen ja korkea-
koulujen opettajat

Kouluttajat

Koulujen rehtorit

 Miehet Naiset

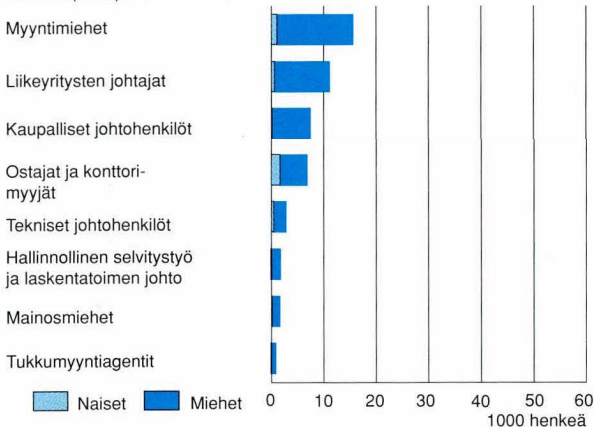
Opetusalan palkkoja

	Palkkoja (1990) mk kuukaudessa	
	Naiset	Miehet
Valtio^{*)}		
Lehtorit, ammattikoulu	10 964	11 766
Tuntiopettajat, ammattikoulu	9 395	10 160
Professorit, rehtorit, johtajat	20 569	21 625
Yliopiston lehtorit, opettajat	12 561	13 102
Assistentit	9 318	9 516
Kunta^{*)}		
Luokanopettajat, peruskoulu	9 436	10 226
Ammatinopettajat	10 008	10 518
Lastentarhanopettajat	7 494	7 408
Erityisopettajat	8 050	10 767
Oppikoulujen lehtorit	13 287	13 685

^{*)}Keskiansiot ammattiryhmän mukaan

Suomalaiset liikealan ammateissa

ENNEN (1970):

NYT (1989):

Toimitusjohtajat ym.

Myyntityön johto

Myyntimiehet ja
myyntiedustajat

Tekniset johtajat

Konttorimyyjät

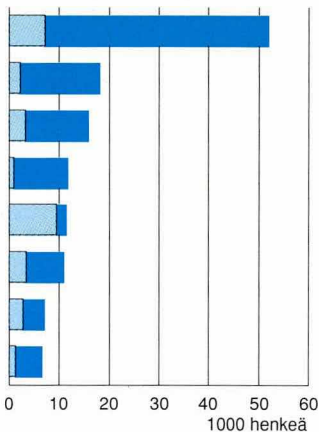
Talous- ja hallinto-
johtajat

Myyntineuvottelijat,
teknisetmyyjät ym.

Mainos- ja markkinointi-
päälliköt

Naiset

Miehet

Liikealan palkkoja

**palkkoja (1989)
mk kuukaudessa**

Teollisuus:	Naiset	Miehet
Konttorityö	6 800	9 049
Tekniset toimihenkilöt	7 066	9 426
Ylemmät toimihenkilöt	11 252	14 079
Kauppa:		
Konttorityö	7 515	12 039
Myymälänhoitajat	7 720	9 008
Myyjät	5 518	6 419

Ammattiliittojen jäsenmäärät 1988

SAK	1 092 411
TVK	365 222
Akava	247 772
STTK	144 602
Riippumaton ammattiliitto	15 237

Lähde: Työntekijäin ja toimihenkilöiden järjestöt

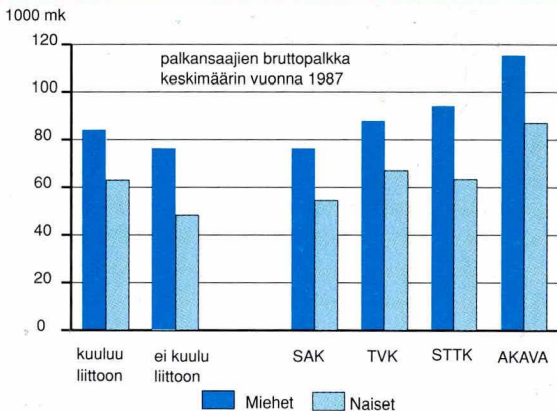
Palkansaajien järjestäytymisaste

Kuuluu liittoon %	Miehet	Naiset
Kaikki	72,1	75,0
SAK	46,3	36,0
TVK	5,0	25,1
STTK	9,7	2,2
Akava	9,5	9,0
Riipp. ammattiliitto	0,2	0,3
Ei osaa sanoa	1,5	2,2
Ei kuulu liittoon	27,9	25,0
Yhteensä	100,0	100,0

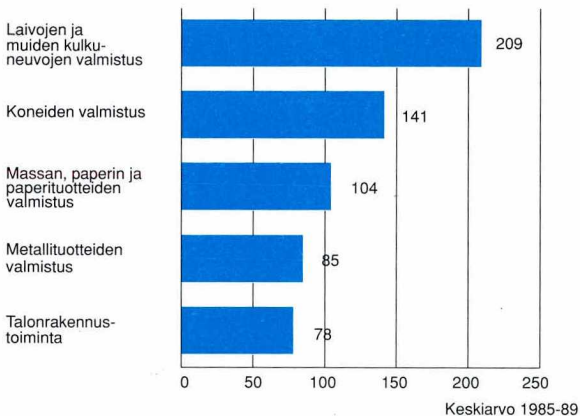
Osa-aikatyötä tekevät

Kuuluu liittoon %	Miehet	Naiset
Kaikki	24,7	45,5
SAK	8,6	18,2
TVK	2,1	13,3
STTK	0,9	0,8
Akava	10,7	8,1
Riipp.ammattiliitto	-	0,5
Ei osaa sanoa	2,5	4,7
Ei kuulu liittoon	75,3	54,5
Yhteensä	100,0	100,0

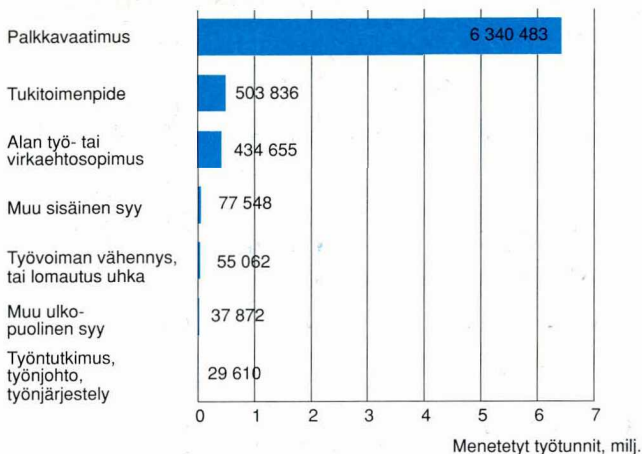
Ammattiliittojen jäsenten ansiot

Lakkoalttiit alat

Työtaisteluiden syyt

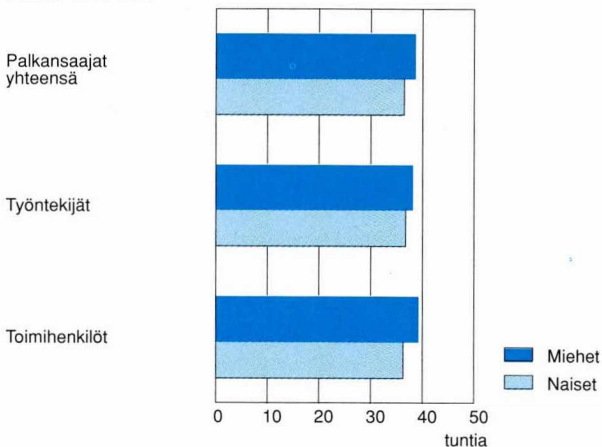
Lakkoalttiit suomalaiset

Työtaisteluissa menetetyt työpäivät tuhatta palkansaajaa kohti teollisuudessa ja palveluissa. Keskiarvot

	1978-82	1983-87
Espanja	1 110	560
Italia	1 160	510
Kanada	820	440
Iso-Britannia	540	400
Suomi	300	520
Tanska	120	250
Ruotsi	250	60
Yhdysvallat	200	100
Norja	60	140
Ranska	120	50
Saksan lt.	40	50
Alankomaat	30	10

Palkansaajien keskimääräinen viikkotyöaika 1990

AMMATTIASEMA:

Osa-aikatyö toimialoittain 1990

Toimiala	Yhteensä prosenttia työllisistä	Miehet	Naiset
Maa- ja metsätalous	13,0	10,5	17,5
Teollisuus	2,6	1,6	4,6
Rakentaminen	2,0	0,3	9,1
Kauppa, majoitus ja ravintolatoiminta	9,0	4,5	12,6
Liikenne	5,7	3,7	10,8
Rahoitus, vakuutus ja liike-elämän palvelut	9,1	7,0	10,7
Julkiset ja muut palvelut	9,3	7,6	9,9

Epämukavat työajat 1989

Miehet

IKÄ

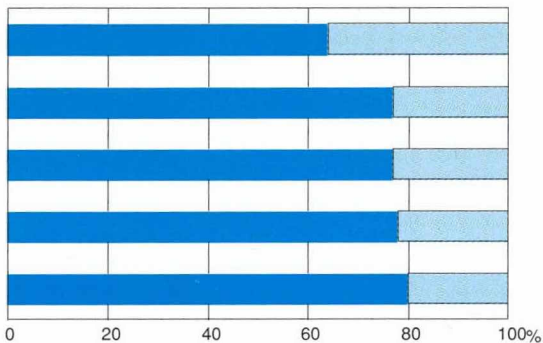
15-24

25-34

35-44

45-54

55-64

■ Säänn. päivätyö ■ Muu työaikamuoto

Naiset

IKÄ

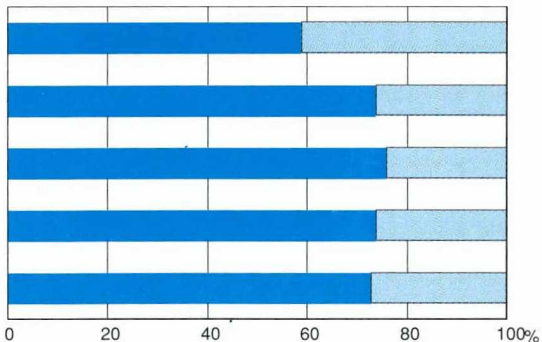
15-24

25-34

35-44

45-54

55-64

■ Säänn. päivätyö ■ Muu työaikamuoto

Vuosityöaika

	Työtunnit kokoaikatyössä	
	1985	1990
Palkansaajat		
Miehet	1881	1832
Naiset	1656	1610
Yrittäjät		
Miehet	2698	2599
Naiset	2360	2320

Työmatkaan käytetty aika 1987

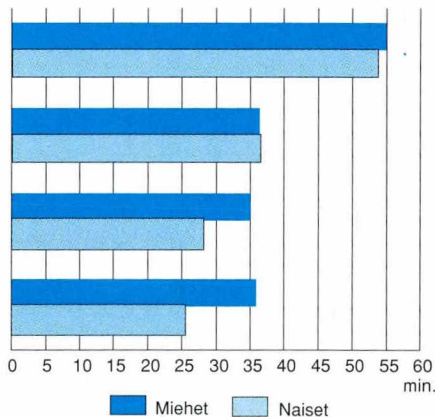
Alue

Pääkaupunkiseutu

Muu Etelä-Suomi

Väli-Suomi

Pohjois-Suomi

Alhaisempi eläkeikä kiinnostaa joka kolmatta

Suomalaisten toivomukset työajan lyhentämisen tavasta:

(palkansaajat)	1981 %	1989 %	Muutos %
Lyhyempi työpäivä	17	11	-6
Pitempi viikonloppu	19	22	+3
Pitempi vuosiloma	18	17	-1
Sapattivapaa	-	11	+11
Alhaisempi eläkeikä	44	34	-10
Ei osaa sanoa	2	5	+3
Yhteensä	100	100	100

Lähde: Sapattivapaalle, sapattivapaatoimikunnan mietintö 1990.

Työpaikkakoulutukseen osallistuneet 1989

	Naiset	Miehet
Saanut koulutusta yhteensä %	45	43
Koulutuspäiviä osallistujaa kohti vuodessa	4,8	7,2

Työkoulutukseen osallistuneet ammateittain:

Tekn., tiet., lainop.,
human. ja tait. työ

Terveystenhoito ja
sosiaalialan työ

Hallinto ja
toimistotyö

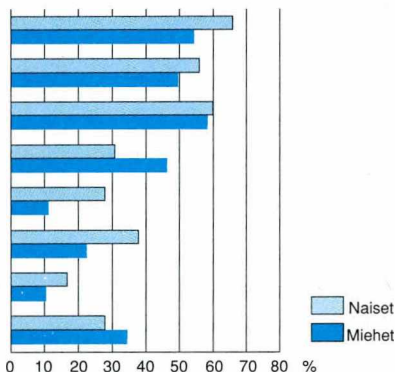
Kaupallinen työ

Maa- ja metsä-
taloustyö, kalastus

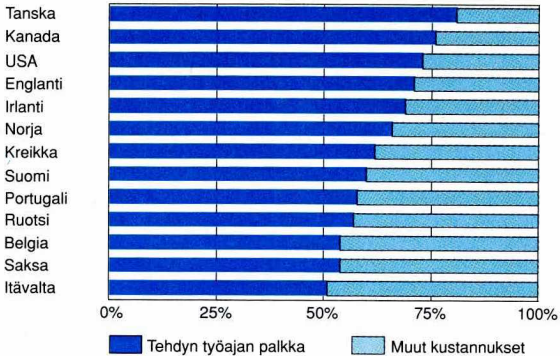
Kuljetus- ja
liikennetyö

Teoll. työ, koneen-
hoito, kaivos- ja
louhinta, rak. työ

Palvelutyö

Työvoimakustannukset eri maissa

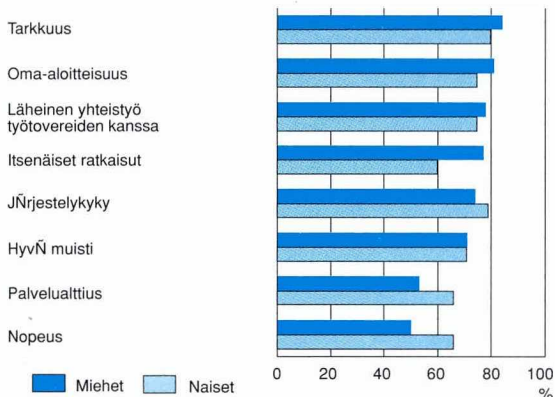
Työelämän laatu

Kilpailuhengen ja ihmissuhderiitojen esiintyminen työpaikoilla 1984 ja 1990

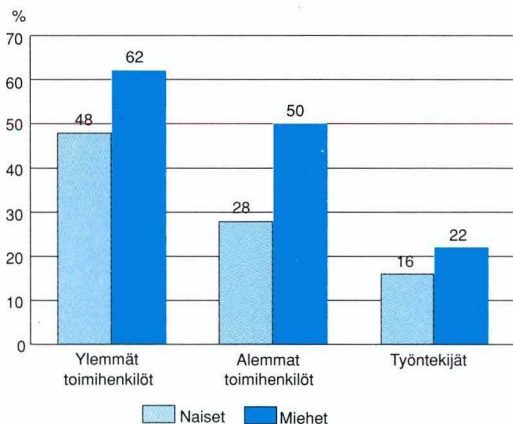
	1984 %	1990 %	Muutos 1984-1990 %-yksikköä
Kilpailuhenkeä			
Esiintyy	47	61	14
Ei esiinny	50	37	
Ei osaa sanoa	3	2	
Esimiehen ja työntekijöiden välisiä ristiriitoja			
Esiintyy	56	66	10
Ei esiinny	42	33	
Ei osaa sanoa	2	1	
Työntekijöiden välisiä ristiriitoja			
Esiintyy	54	63	9
Ei esiinny	43	35	
Ei osaa sanoa	3	2	
Eri henkilöstöryhmien välisiä ristiriitoja			
Esiintyy	43	52	9
Ei esiinny	48	41	
Ei osaa sanoa	9	7	

Tavallisimmat työn vaatimat ominaisuudet

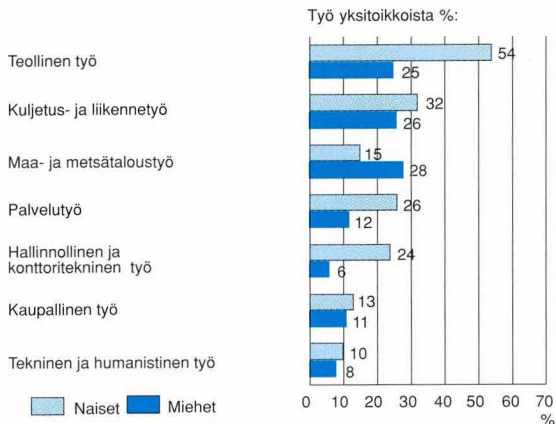
Naisilta vaaditaan palvelualltiutta ja nopeutta, miehiltä itsenäisiä ratkaisuja. Molemmilta kuitenkin tarkkuutta, oma-aloitteisuutta, yhteistyötä ja hyvää muistia.

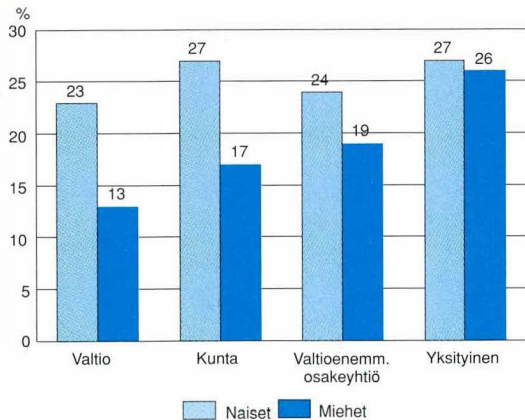
Ylemmillä miestoimihenkilöillä eniten vaikutusta työhönsä

Naisten teollisuustyö yksitoikkoisinta

Kiire työssä haittaa useammin naisia

Sairaspoissaolot

Ammattiasema	1985	1990
Miehet		(1000 päivää)
Palkansaajat yhteensä	8 161	7 749
Työntekijät	6 240	5 901
Toimihenkilöt	1 916	1 838
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	1 988	1 817
Naiset		
Palkansaajat yhteensä	10 260	9 992
Työntekijät	4 590	4 194
Toimihenkilöt	5 653	5 771
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	1 431	933

Tapaturma-altteimmat alat

Eniten työtapaturmia

Toimiala	Tapaturmia	Miljoonaa työtuntia kohden
Talonrakentaminen	20 332	77,6
Kauppa	7 758	17,7
Kuljetus	6 670	36,7
Metallituotteiden valmistus	6 386	70,8
Elintarvikkeiden valmistus	6 210	60,4
Puutavaran valmistus	5 831	76,0

Suurin tapaturmataajuus

Toimiala	Tapaturmia	Miljoonaa työtuntia kohden
Lasi-, savi- ja kivituuotteiden valmistus	3 298	85,2
Talonrakentaminen	20 332	77,6
Puutavaran valmistus	5 831	76,0
Metallituotteiden valmistus	6 386	70,8
Kulkuneuvojen valmistus	2 963	67,3
Metallien valmistus	1 623	63,4

Työsuojeluhallitus, Työtapaturmat 1989
Tilastotiedotus 2/90. Tampere 1990

Ammattitaudit aiheuttajan mukaan

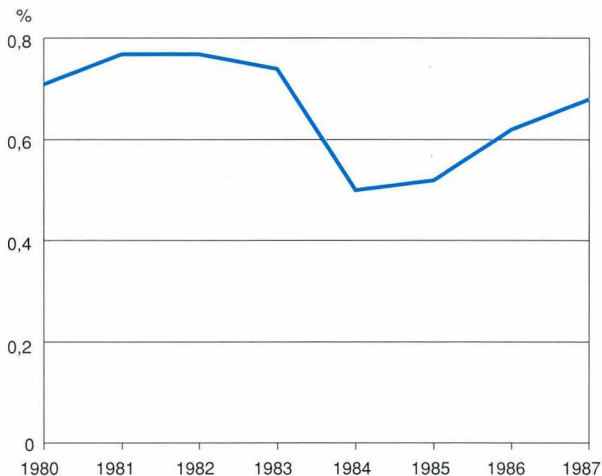
Fysikaaliset tekijät	6 114
siitä suurin:	
-toistuva yksipuolinen liike	3 880
Kemialliset tekijät	703
siitä suurin:	
-orgaaniset pölyt	325
Biologiset tekijät	378
siitä suurin:	
-sienet, homesienet	339
Yhteensä	7 217

Suurimmat ammattitautiryhmät

Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet	3 944
Hermoston ja aistien taudit	2 184
Hengityselinten taudit	942
Myrkytykset	72
Verenkiertoelinten sairaudet	35
Tartunta- ja loistaudit	25
Ammatti-ihotaudit	1 354

Lähde: Ammattitaudit 1988. Työterveyslaitos. Katsauksia 101

Työterveysmenojen osuus valtionbudjetista

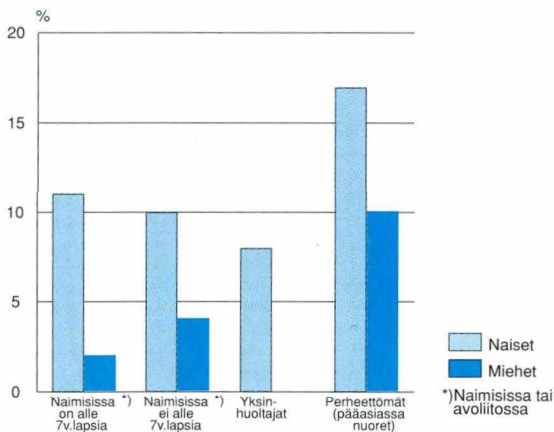
Perhe ja työ

Kodin ja perheen arvostus on kasvanut. Enää runsas neljännes pitää työtä keskeisimpänä elämän sisältönä.

Työn arvostus

	1979 %	1984 %	1990%
Ansiotyö	50	38	28
Koti- ja perhe-elämä	41	56	63
Vapaa-ajan harrastukset	5	3	6
Ei osaa sanoa	3	3	3

Osa-aikatyötä tekevät perhevaiheen mukaan

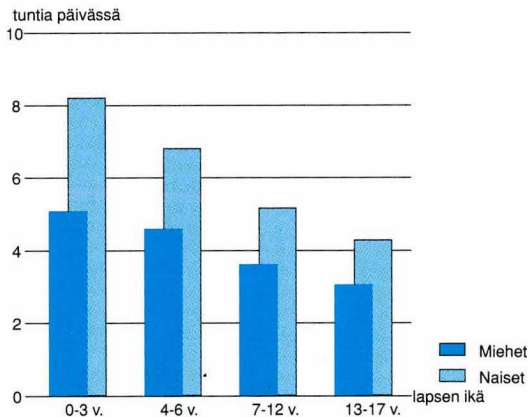
Lasten päivähoito

Työvoimaan kuuluneiden äitien lapsista 47 prosenttia oli vuonna 1987 joko vanhempien tai jonkun muun hoidossa kotona.

Työvoimaan kuuluvien äitien lasten päivähoiton järjestely 1977-1989 (kokopäivähoito, prosenttia)

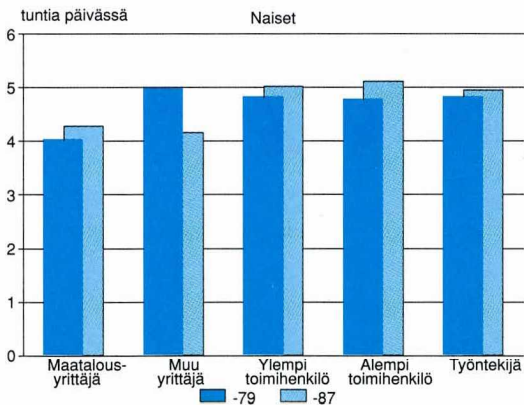
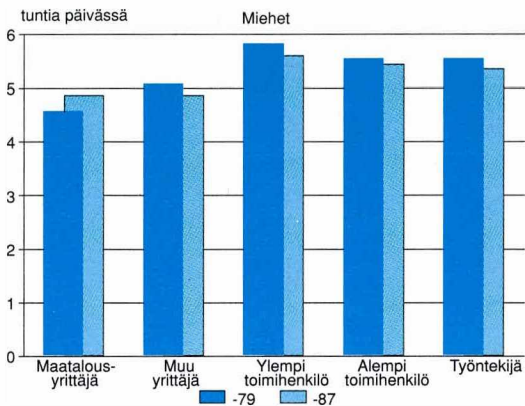
Vuosi	Kotona	Päiväkoti		Perhepäivähoito		Muut
		Kunnallinen	Yksityinen	Kunnallinen	Yksityinen	
1977	57	12	2	7	19	3
1980	55	15	3	14	13	2
1985	56	15	1	13	12	2
1989	42	22	1	25	7	3

Lasten ja vanhempien yhdessäoloaika

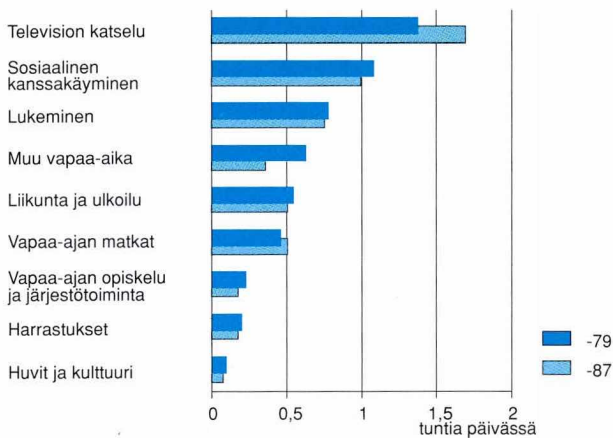

Työllisten vapaa-aika

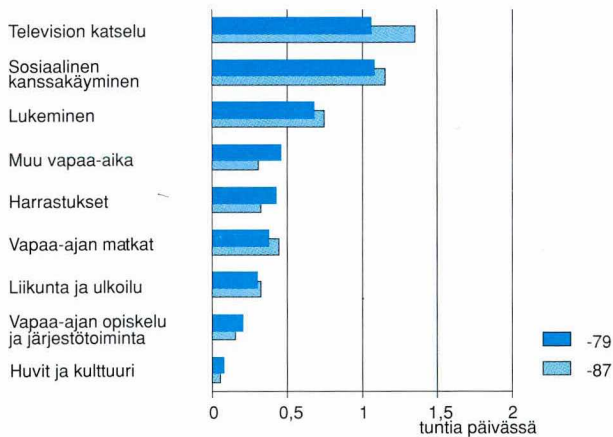

Vapaa-ajan käyttö

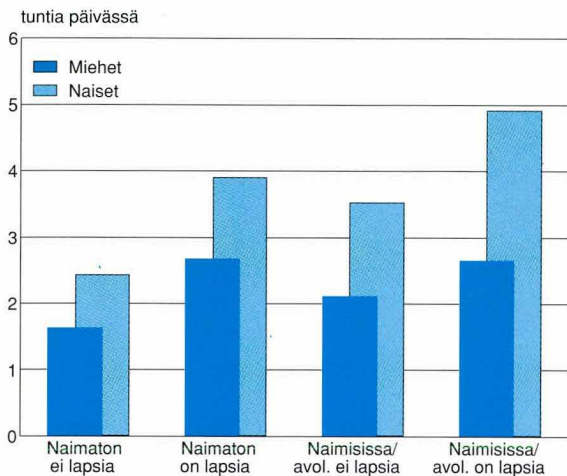
Miehet

Naiset

Työllisten kotityö

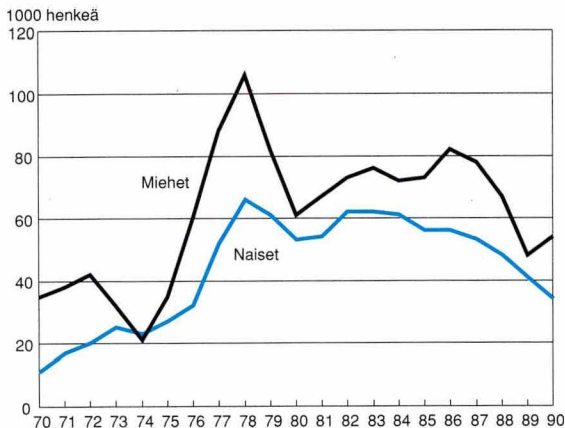

Työllisten kotityön ja vapaa-ajan muutokset

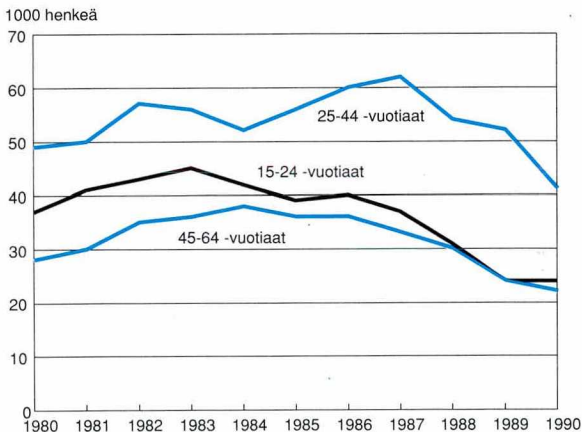
	Miehet		Naiset	
	1979	1987	1979	1987
Kotityö	1.56	2.00	3.47	3.36
Vapaa-aika	5.22	5.17	4.36	4.53

Ketkä ovat työttömiä

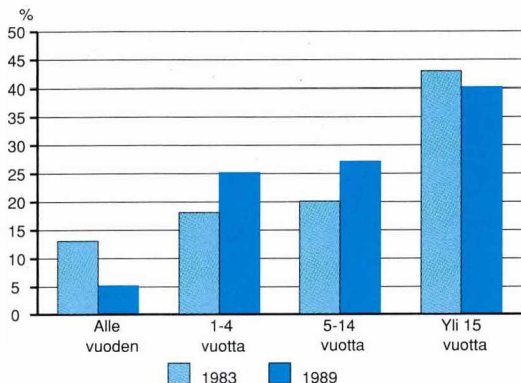
Työttömät sukupuolen mukaan

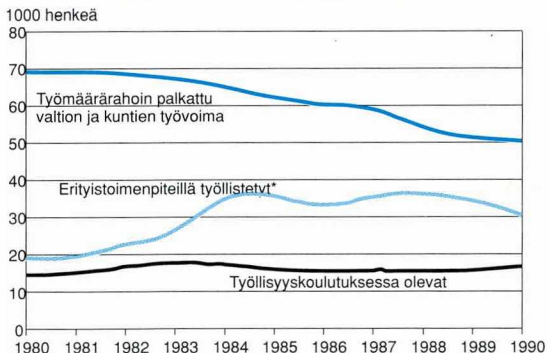
Työttömät iän mukaan

Työttömien aikaisempi työkokemus

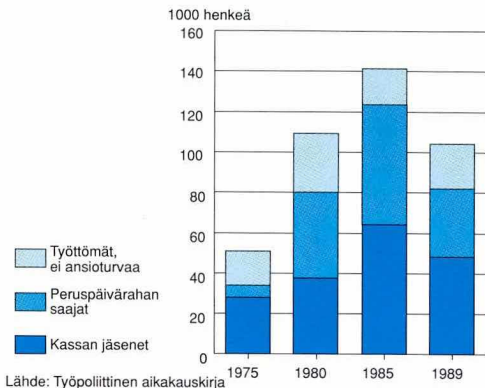

Työvoimapolitiittisilla toimenpiteillä työllistetyt

*Valtion ja kuntien työllistämät työttömät. Yritysten työllistämät ja muilla toimenpiteillä työllistetyt työttömät vuodesta 1984. Yrittäjärahan saajat vuodesta 1985.

Työttömyysturvaa saavat

Kansainvälisiä työttömyyslukuja 1990

Työttömyysaste

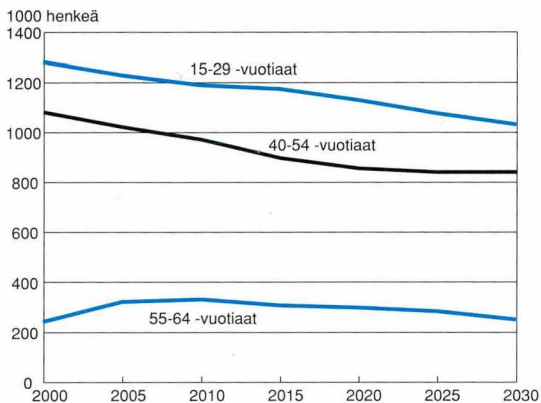
Espanja	15,9
Tanska	..
Kanada	8,1
Saksa	5,1
Iso-Britannia	6,9
USA	5,4
Norja	5,2
Suomi	3,4
Japani	2,1
Ruotsi	1,5

Lähde: OECD

Työttömyysaste on työttömien osuus koko työvoimasta prosentteina.

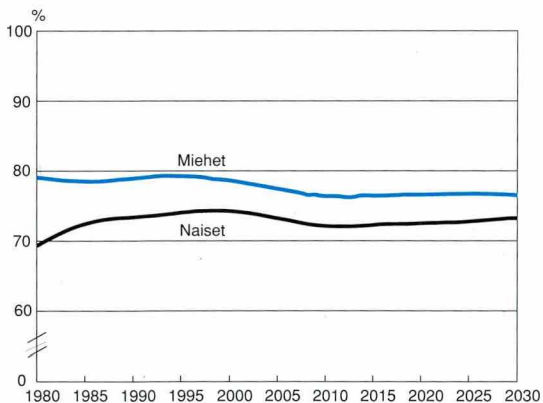
Työvoima vähenee ja vanhenee?

Työvoimaennuste vuoteen 2030

Lähde: Työvoima 2000, väliraportti

Työhönosallistumisaste

Lähde: Työvoima 2000, väliraportti

55-64 -vuotiaista työssä - eläkkeellä

Ikä	Miehet		Naiset	
	Työssä%	Eläkkeellä %	Työssä %	Eläkkeellä %
55	75,3	24,7	72,5	27,5
56	70,2	29,8	66,8	33,2
57	63,1	36,9	60,0	40,0
58	51,5	48,5	52,0	48,0
59	39,5	60,5	45,0	55,0
60	38,3	61,7	36,1	63,9
61	31,9	68,1	27,5	72,5
62	30,2	69,8	22,7	77,3
63	19,0	81,0	13,0	87,0
64	17,2	82,8	11,7	88,3

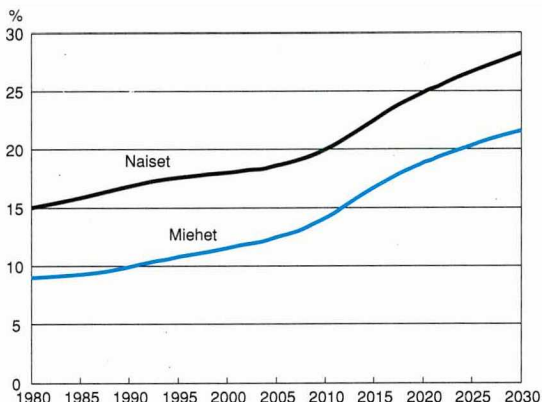
Eläkeiän alentamista toivovat

Ikä	1981 %	1989 %
15-24	22	17
25-34	32	22
35-44	49	36
45-54	70	56
55-64	64	49

Vanhusten osuus kasvaa...

Vuonna 2030 naisista joka neljäs ja miehistä joka viides on täyttänyt 64 -vuotta.

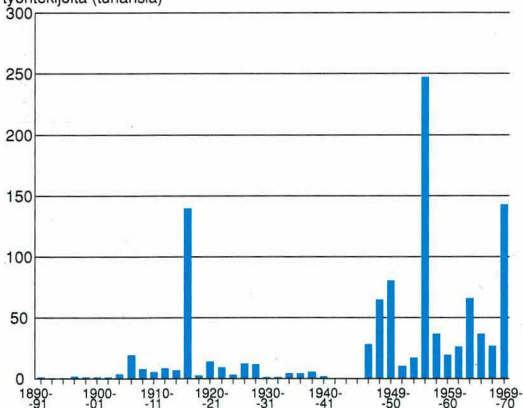

Lähde: Työvoima 2000, väkiraportti

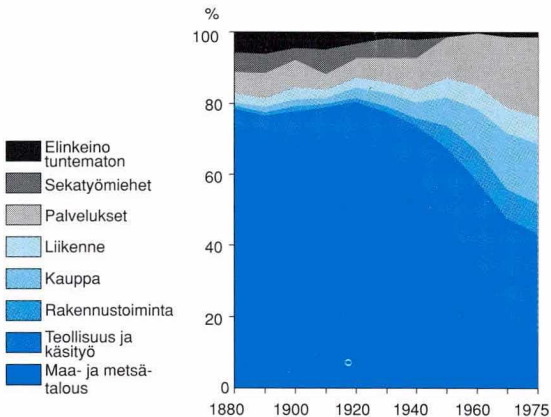
Työelämän historiaa

Työtaistelut 1890-1970

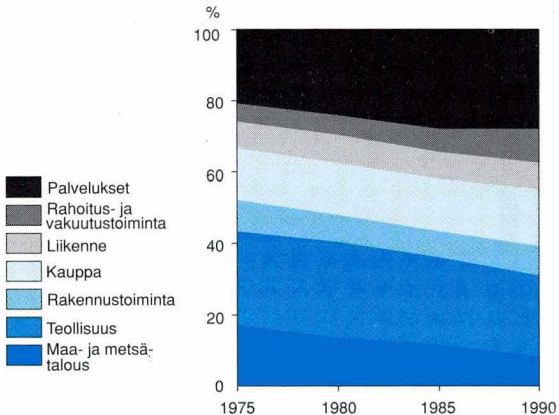
Osallistuneita
työntekijöitä (tuhansia)

Elinkeino rakenteen muutos

Työllisyys toimialoittain 1975-1990

Työttömyys 1920-luvulta

1925	2 500	1951	6 000
1926	2 000	1952	8 000
1927	1 900	1953	29 000
1928	1 700	1954	19 000
1929	3 900	1955	9 000
1930	8 000	1956	..
1931	11 500	1957	..
1932	17 400	1958	64 000
1933	17 100	1959	46 000
1934	10 000	1960	31 000
1935	7 200	1961	27 000
1936	4 800	1962	27 000
1937	3 700	1963	32 000
1938	3 600	1964	33 000
1939	3 300	1965	31 000
1940	4 000	1966	35 000
1941	3 400	1967	63 000
1942	1 600	1968	85 000
1943	900	1969	61 000
1944	2 000	1970	41 000
1945	5 000	1971	49 000
1946	1 000	1972	55 000
1947	-	1973	51 000
1948	4 000	1974	39 000
1949	26 000	1975	51 000
1950	19 000		

Lähde: European Historical Statistics

Julkaisija:	Tilastokeskus
Tiedustelut:	Työvoimatilasto puh. (90) 17 341
Julkaisujen myynti:	Annankatu 44, PL 504 00101 HELSINKI Puh. (90) 1734 2011

Hinta: 10 mk

ISBN 951-47-5382-8